

Padinasaare loodusala kaitsekorralduskava

KESKKONNAAMET

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Kaasrahanud Šveitsi riik majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamiseks Euroopa Liidus.

Sisukord

1.	ALA ISELOOMUSTUS.....	5
1.1.	Uuritus.....	5
2.	VÄÄRTUSED JA KAITSE-EESMÄRGID.....	6
2.1.	Elupaigatüüpide kaitse-eesmärgid	6
3.	MÕJUTEGURID, MEETMED JA TEGEVUSED	8
4.	KAVANDATUD KAITSEKORRALDUSLIKUD TEGEVUSED	10
4.1.	Elupaigatüüpide seisundi ja muutuste hindamine	11
4.2.	Pärandniitude hooldamine	11
4.3.	Kaitseala tähiste hooldamine	11
4.4.	Kaitsekorralduskava andmete ülevaatamine ja tulemuslikkuse hindamine	11
4.5.	Kaitsekorra ja kaitse-eesmärkide muutmine	12
5.	TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE	13
6.	KÜLASTUSKORRALDUS	15
Lisa 1.	Mõjutegurite ja meetmete selgitused	16

Eessõna

Kaitsekorralduskava on koostatud vastavalt [määrusele](#) „Kaitsekorralduskava koostamise ja kinnitamise kord ning kaitsekorralduskava kinnitaja määramine”.

Kaitsekorralduskava annab soovitusel kaitstava ala valitsejale kaitse-eesmärkide saavutamise parimatest viisidest, kuid ei loo õigusi ega kohustusi kolmandatele isikutele.

Kaitsekorralduskava on koostatud tähtajatult. Kava vaadatakse üle ja vajadusel uuendatakse vähemalt iga 12 aasta tagant (vaadatakse üle eesmärgid ja tegevused), kuid põhjendatud juhtudel uuendatakse kava ka varem (väärtuste kaitse tagamise eesmärgil lähtuvalt tulemuslikkuse hindamise või uue inventuuri andmetest). Alale on koostatud varasemalt Padinasaare hoiuala kaitsekorralduskava aastateks 2013–2022, mis hõlmas nii siseriiklikku kaitstavat ala kui ka rahvusvahelise tähtsusega Padinasaare loodusala.

Kava sisaldab ala üldiseloomustust, alal leiduvate loodusväärtuste kaitse-eesmärke, mõjutegureid, vajalikke kaitsemeetmeid ja kaitsekorralduslikke tegevusi, tulemuslikkuse hindamist, ala ja selle väärtuste tutvustamist ning külastuskorraldust.

Kava koostamist koordineeris Kaidi Erik. Kavale oodati ettepanekuid 07-21.09.2026. Kuna Padinasaare loodusala kuulub täies ulatuses riigimandisse, mille haldaja on Riigimetsa Majandamise Keskus, siis kava koostamisel avalikke kaasamiskoosolekuid ei toimunud. Kava avalikustamise perioodil ettepanekuid ega kommentaare ei esitatud.

Kava juures on tegevuste ja kaitse-eesmärkide kaardikihid, mis on tab formaadis.

Kaitsekorralduskava on valminud Šveitsi-Eesti koostööprogrammi (2022–2029) elurikkuse programmi raames, mille eesmärk on tõhustada looduskaitse valdkonda. Programmi rahastavad Šveits ja Eesti riik. Šveitsi Konföderatsioon ega programmi elluviimisega seotud asutused ei vastuta kaitsekorralduskavas esitatud informatsiooni õigsuse ja sisu kasutamise eest.

Kasutatud lühendid, mõisted ja selgitused

EELIS – Eesti Looduse Infosüsteem

Elupaigatüüp – elupaik, mis vastan loodusdirektiivi I lisas nimetatud tüübile

FRV (*favourable reference value*) – soodne võrdlusväärtus. Nii levila kui ka pindala soodsa või ebasoodsa seisundi kindlakstegemiseks on vaja kehtestada neile parameetritele künnisväärtused. Neid künnisväärtusi nimetatakse soodsateks võrdlusväärtusteks

HA – hoiuala

Kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamine – kaitsekorralduse tõhususe analüüsimine vastavalt kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamise metoodikale, mille eesmärk on hinnata, kas looduskaitse meetmed tagavad alapõhiste kaitse-eesmärkide täitmise ja väärtuste seisundi paranemise

Kaitseväärtus – kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk)

KE – kaitse-eeskiri

KeA – Keskkonnaamet

KKK – kaitsekorralduskava

LKS – looduskaitseseadus

LoA – loodusala (loodusdirektiivi I ja II lisas nimetatud elupaigatüüpide või liikide kaitseks asutatud ala)

LoD – loodusdirektiiv (käsitleb ohustatud elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitsepõhimõtteid)

Mõjutegur (*impact*) – ohutegur + survetegur

Ohutegur (*threat*) – kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist mõjutada võiv tegur (mõju veel ei ole, aga võib tekkida)

Pärandniit – poollooduslik kooslus looduskaitseseaduse mõistes

RMK – Riigimetsa Majandamise Keskus

SDF (*standard data form*) – Natura standardandmebaas ehk standardne andmevorm

Seisundi parandamine – arvestatava looduskaitse seisundiga (C) elupaikade seisundi parandamine (kraavide sulgemine, looduslikule arengule jätmine jms)

Survetegur (*pressure*) – kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist mõjutav positiivne või negatiivne tegur (näiteks intensiivne maakasutus, reostuskoormus, häiringud, karjatamine jms)

Säilitamine – olemasolevate väärtuste säilitamine (seisund ei muutu halvemaks, säilitamine ei tähenda seda, et seisund peab jääma samaks; looduslik areng)

Taastamine – tegevused, mis on seotud olemasolevate, kuid halvenenud struktuuriga elupaigatüüpide taastamisega (näiteks pärandniidud, sood)

Tulemuslikkuse hindamine – kavaga ettenähtud tegevuste täitmise kontroll

1. ALA ISELOOMUSTUS

Ala nimi	Padinasaare loodusala (EE0080106), pindala 40,7 ha
Alal asuv kaitstav ala	Padinasaare hoiuala (KLO2000030), pindala 40,7 ha
Asukoht ja piirid	Maa-ja Ruumiameti kaardirakendus
Kaitsekord	Vabariigi Valitsuse määrus „ Hoiualade kaitse alla võtmine Jõgeva maakonnas ” ja Looduskaitseseadus § 14, § 32 ja 33
Kaitseväärtuste paiknemine/maaomand/kõlvikuline jaotus	Keskkonnaportaal

Loodusala asub Jõgeva maakonnas. Loodusala on nii metsa kui ka erinevat tüüpi ja erineva looduskaitse väärtusega niite. Padinasaare loodusala eesmärgiks on liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270*), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510) ja puisniidud (6530*) ning vanad loodusmetsad (9010*). Oluline on tagada kaitse metsadele ja jätkata niitude hooldamist.

1.1. Uuritus

Järgnev ülevaade koondab ajavahemikus 2013–2025 valminud uuringuid, inventuure, projekte ja seireid.

Tabel 1. Läbiviidud inventuurid ja uuringud

Inventuuri/ uuringu nimi	Tüüp	Inventeeritav/ uuritav väärtus	Aasta	Inventuuri/ uuringu läbiviija	Märkused
Jõgeva maakonna loodusalade (Padinasaare, Mustallika, Saarjärve) metsaelupaigatüüpide inventuur	Inventuur	Elupaigatüübid	2025	OÜ Kändinvent	Eesmärk oli inventeerida vananenud andmetega elupaigatüüpe.

Tabel 2. Kaitse-eesmärkidega seotud riiklik seire¹

Seirejaama nimi ja kood	Seirataav väärtus	Märkused
Padina (SJA1787000)	Soontaimed	Pärisaruniitude seire 2013. a ja pärisaruniitude seire: puisniitude ruuduseire 2023. a. Hinnang 2013: Padina puisniidu liigirikkus on viimasel kümnel aastal pikkamööda suurenenud, ent puisniit on jõudnud võsastuma ja kinni kasvama hakata, mistõttu liigirikkuse säilimiseks tuleb ala kindlasti uuesti hooldama hakata. Hinnang 2023: Võimalik, et Padina puisniidu majandamisel on aasta-paar vahele jäänud, samuti ei saa välistada heina mahajätmist. Üldine liigirikkus on pigem tagasihoidlik, aga erilist vähenemist liigirikkuses pole senini toimunud. Puisniitu tasuks tervikuna paremini majandada.

2. VÄÄRTUSED JA KAITSE-EESMÄRGID

2.1. Elupaigatüüpide kaitse-eesmärgid

Kaitseväärtus ²	Kava koostamisel olemasolevad andmed			Kaitse eesmärk		Esinduslikkus ³	Üldine LK väärtus ⁴	Panus (%) ⁵
	P (ha)	LK seisund ⁶	Andmekvaliteet	Sõnaline selgitus ⁷	P (ha)			
6270* Liigirikkad niidud lubjavaesel mullal KE – ei, LoD – I, LoA – jah	2,5	A	täielik uuring või statistiliselt usaldusväärne hinnang	säilitada elupaigatüübi pindala ja hea seisund	2,5	A	A	0,08–0,05
Säilitada hea seisund (2,5 ha): niidud, mis on 2025. a seisuga heas seisus. 2025. aastal hooldati 2,07 ha elupaigatüüpi 6270*. Elupaigatüüp tuleb lisada hoiuala kaitse-eesmärkide hulka. Korrigeerida SDFi elupaiga pindala osas (SDF 1,6 ha → 2,5 ha).								

¹ Andmed Keskkonnaseire infosüsteemist (<https://kese.envir.ee/>)

² KE – kaitse-eeskirjas nimetatud liik (jah/ei); LoD – loodusdirektiivi lisa number; LoA – loodusala kaitse-eesmärgiks nimetatud (jah/ei)

³ Elupaigatüübi esinduslikkus (keskmistatud): A – väga hea, B – hea, C – arvestatav, p – potentsiaalne, X – teadmata. Andmed EELIS-st 19.02.2026 seisuga. Täpsemalt: [metsaelupaigatüüpide inventeerimise juhend](#), [niiduelupaigatüüpide inventeerimise juhend](#), [järve-elupaigatüüpide inventeerimise juhend](#), [soo-elupaigatüüpide inventeerimise juhend](#)

⁴ Üldine looduskaitse väärtus (keskmistatud): A – väga kõrge, B – kõrge, C – keskmine, X – teadmata. Andmed EELIS-st 19.02.2026 seisuga.

⁵ Veeru täisnimi: Panus üldpindalasse (%). 2019. a loodusdirektiivi [aruande](#) andmete põhjal. Numbrid näitavad, milline on selle loodusala elupaigatüüpide osakaal kogu Eesti elupaigatüüpide pindalast

⁶ Looduskaitse seisund (*Conservation*): A – väga hästi säilinud, B – hästi säilinud, C – keskmiselt säilinud või osaliselt rikutud, X – säilimise aste teadmata. Andmed EELIS-st 19.02.2026 seisuga.

⁷ Kaitse-eesmärke seatakse LK seisundist lähtuvalt.

Kaitseväärtus ²	Kava koostamisel olemasolevad andmed			Kaitse eesmärk		Esindus- likkus ³	Üldine LK väärtus ⁴	Panus (%) ⁵
	P (ha)	LK seisund ⁶	Andmekvaliteet	Sõnaline selgitus ⁷	P (ha)			
6510 Aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud KE – ei, LoD – I, LoA – jah	9,4	B	täielik uuring või statistiliselt usaldusväärne hinnang	säilitada elupaigatüübi pindala ja hea seisund	9,4	C	B	0,23
Säilitada hea seisund (9,4 ha): niidud, mis on 2025. a seisuga heas seisus. 2025. aastal hooldati 8,06 ha elupaigatüüpi 6510. Elupaigatüüp tuleb lisada hoiuala kaitse-eesmärkide hulka. Korrigeerida SDFi elupaiga pindala osas (SDF 0,7 ha → 9,4 ha).								
6530* Puisniidud KE – jah, LoD – I, LoA – jah	2,4 0,8	B C	täielik uuring või statistiliselt usaldusväärne hinnang	- säilitada elupaigatüübi pindala ja hea seisund - parandada elupaigatüübi seisundit	2,4 0,8	A	B	0,16–0,08
Säilitada hea seisund (2,4 ha): niidud, mis on 2025. a seisuga heas seisus. Parandada seisundit (0,8 ha): niidud, mille seisundit on võimalik hooldusega parandada. 2025. aastal hooldati 3,2 ha elupaigatüüpi 6530*. Korrigeerida SDFi elupaiga pindala osas (SDF 5,3 ha → 3,2 ha). Pindala muutus on tingitud looduslikust arengust.								
9080* Soostuvad ja soo-lehtmetsad KE – jah, LoD – I, LoA – jah	X	X	täielik uuring või statistiliselt usaldusväärne hinnang	muu (täpsustus märkustes)	X	X	X	-
Juba eelmises KKK-s juhiti tähelepanu, et loodusala metsad ei kvalifitseeru 9080* elupaigatüübi alla või esineb seda oluliselt vähem kui algselt SDF-s pindalana fikseeriti. Kasvukohatüüpidest esineb alal peamiselt jänesekapsa ja jänesekapsa-mustika tüüpe, mis ei kuulu olemuselt 9080* metsade hulka. 2025. aasta inventuuri käigus määrati 0,9 ha suurune madalsoo kasvukohatüübiga ala potentsiaalseks 9080* elupaigatüübiks. See tähendab, et metsa vanuse tõttu ei ole veel elupaik välja kujunenud, kuid jõuab selleni 30 aasta jooksul. Seega ei ole võimalik 9080* elupaigatüübile kavaga eesmärgi seada. Eemaldada elupaigatüüp loodusala ja hoiuala eesmärkide seast ja kustutada SDF pindala. Pindala muutus on tingitud teaduslikust veast.								
Muu								
9010* Vanad loodusmetsad KE – ei, LoD – I, LoA – ei	13 1,5 2,3	A B C	täielik uuring või statistiliselt usaldusväärne hinnang	- säilitada elupaigatüübi pindala ja hea seisund - parandada elupaigatüübi seisundit	14,5 2,3	C	A	0,02

Kaitseväärtus ²	Kava koostamisel olemasolevad andmed			Kaitse eesmärk		Esinduslikkus ³	Üldine LK väärtus ⁴	Panus (%) ⁵
	P (ha)	LK seisund ⁶	Andmekvaliteet	Sõnaline selgitus ⁷	P (ha)			
Juba eelmises KKK-s juhti tähelepanu, et loodusala metsad kvalifitseeruvad pigem 9010* elupaigatüübi alla. Kasvukohatüüpidest esineb alal peamiselt jänesekapsa ja jänesekapsa-mustika tüüpe, mis kuuluvad olemuselt 9010* metsade hulka. 2025. aasta inventuuri käigus määrati 9010* tüüpi 16,8 ha. Seega tuleb lisada 9010* elupaigatüüp loodusala ja hoiuala eesmärkide hulka. Säilitada hea seisund (14,5 ha): metsad, mis on 2025. a seisuga heas seisus. Parandada seisundit (2,3 ha): metsad, mille seisundi paranemine toimub läbi loodusliku arengu. Lisada SDFi elupaiga pindala (SDF 0 ha → 16,8 ha).								

3. MÕJUTEGURID, MEETMED JA TEGEVUSED

Tabel 3. Mõjutegurid, meetmed ja tegevused

Väärtus	Mõjutegur ⁸	Kood	Olulisus ⁹	Paiknemine ¹⁰	Meede	Kood	Tegevuse tüüp
Pärandniidud (6270*, 6510, 6530*)	Põllumajandusmaade hoolduse lakkamine	PA05	tähtis	sees	Olemasolevate ekstensiivsete põllumajandustavade ja põllumajandusmaastiku elementide säilitamine	MA03	pärandniitude hooldustöö
	Märkused: Aktiivne tegevus ptk-s 4.2. Pärandniitude hooldamine						
Metsad (9010*, 9080*)	Turba kaevandamine	PC05	tähtis	väljas	Maavarade kaevandamise kohandamine ja haldamine, mida ei kasutata energia tootmiseks	MC01	muu
	Märkused: Meetmed on administratiivsed – kaevanduslubade väljaandmisel või pikendamisel hinnata keskkonnamõju Padinasaare looduslale ja rakendada leevendusmeetmeid takistamaks setete kandumist veekogudesse. Padinasaarele asub lähedal Tapiku turbatootmisala.						
	Turbe- ja uuendusraie	PB09	tähtis	sees	Metsa majandamise ja kasutamise tavade kohandamine või muutmine	MB05	kaitsekorra muutmine
					Muu	x	muu

⁸ Selgitused lisas 1.

⁹ Olulisuse liigitus: tähtis, keskmise tähtsusega, vähetähtis

¹⁰ Paiknemine: kas mõju on loodusala sisene, väline, mõlemad

Märkused: Esimene meede on ptk-s 4.5. Kaitsekorra muutmine ja teine meede on administratiivne – metsateatistele teha eelhindamine ja vajadusel keskkonnamõju hindamine						
Valik- või harvendusraie (välja arvatud uuendusraie)	PB06	tähtis	sees	Metsa majandamise ja kasutamise tavade kohandamine või muutmine	MB05	kaitsekorra muutmine
				Muu	x	muu
Märkused: Esimene meede on ptk-s 4.5. Kaitsekorra muutmine ja teine meede on administratiivne – metsateatistele teha eelhindamine ja vajadusel keskkonnamõju hindamine						
Metsakuivendus	PB24	keskmise tähtsusega	sees	Metsandusliku kuivenduse ja veevõtu reguleerimine (sh muudetud veerežiimiga elupaikade taastamine)	MB14	muu
Märkused: Passiivne tegevus – kraavide looduslik areng ja ajapikku hääbumine. Turbatootmisala korrastamise käigus hinnata Kõpu peakraavi sulgemise võimalikkust ja mõju kaitseväärtustele.						

4. KAVANDATUD KAITSEKORRALDUSLIKUD TEGEVUSED

Kavandatud kaitsekorralduslikke tegevuste tabelisse on koondatud tööd, mis on vajalikud kaitse-eesmärkide saavutamiseks. Tegevused on planeeritud 12 aasta peale. Täiendavad selgitused tegevustele asuvad pärast tabelit.

Tabelis on tegevused jaotatud vastavalt tegevuse olulisusele järgmistesse prioriteetsusklassidesse:

- 1) esimene prioriteet – hädavajalik tegevus, milleta kaitse-eesmärkide täitmine planeeritavas ajavahemikus on võimatu, see on kaitseväärtuste säilimisele ja toimiva surveteguri kõrvaldamisele suunatud tegevus (taastamine, taasloomine); kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamiseks vajalik tegevus (inventeerimine);
- 2) teine prioriteet – vajalik tegevus, mis on suunatud väärtuste taastamisele ja ohutegurite kõrvaldamisele;
- 3) kolmas prioriteet – soovituslik tegevus ehk tegevus, mis aitab kaudselt kaasa väärtuste säilimisele ja taastamisele ning ohutegurite kõrvaldamisele (infotahvlid, külastustaristu).

Tabel 4. Kavandatud kaitsekorralduslikud tegevused

Nr	Tegevuse nimetus	Maht	Ühik	Tegevuse tüüp	Korraldaja	Prioriteet	Ajagraafik
Inventuurid, seired, uuringud							
4.1	Elupaigatüüpide seisundi ja muutuste hindamine	18	ha	inventuur	KeA	I	2038
Hooldus, taastamine ja ohjamine							
4.2.	Pärandniitude hooldamine	15	ha	koosluse hooldustöö	RMK	I	Igal aastal
Taristu, tehnika ja loomad							
4.3.	Kaitseala tähiste hooldamine (4 tk)	4	tk	tähiste hooldamine	RMK	III	Igal aastal
Kavad, eeskirjad							
4.4.	Kaitsekorralduskava andmete ülevaatamine ja tulemuslikkuse hindamine			tegevuskava	KeA	I	1x 12 aasta jooksul
4.5.	Kaitsekorra ja kaitse-eesmärkide muutmine			kaitsekorra muutmine	KeA/KliM	I	2028

4.1. Elupaigatüüpide seisundi ja muutuste hindamine

Kaitsekorraldusperioodi lõpus hinnata olemasoleva info ja vajadusel ala ülevaatusel põhjal, kas pärast 2025. aasta elupaigatüüpide inventuuri on alal toimunud olulisi muutusi, näiteks loodusliku arengu, hoolduse muutumise, metsaraie, kuivenduse või muude häiringute tagajärjel, mis võivad mõjutada elupaigatüüpide esinemist, pindala või seisundit ning tingida vajaduse elupaigatüüpide piire või andmeid täpsustada. Kogu ala hõlmavat elupaigatüüpide kordusinventuuri ei ole kavandatud. Täiendavalt hinnata C-esinduslikkusega elupaigatüüpide seisundit ning võimalust nende esinduslikkuse hinnangu tõstmiseks. C-esinduslikkusega elupaigatüüpe esineb alal 2025. aasta seisuga ligikaudu 18 ha. Pärandniitude seisundit hinnata võimalusel sagedamini, kuna nende seisund sõltub oluliselt alade järjepidevast hooldamisest ning niidud võivad hoolduse muutumise korral suhteliselt kiiresti halveneda.

4.2. Pärandniitude hooldamine

Kaitse-eesmärgiks seatud elupaigatüüpide soodsa seisundi hoidmiseks on vajalik jätkuvalt pärandniite hooldada kas niitmise ja/või karjatamise teel. Niidukoosluste niitmine peab toimuma lähtuvalt konkreetse ala iseloomust ja vajadustest. Puisniidu hooldamise puhul võib olla vajalik ka üksikute puude ja põõsaste eemaldamine.

4.3. Kaitseala tähiste hooldamine

Tegevus on vajalik inimeste teavitamiseks kaitstavale alale jõudmisest. Kaitstavate loodusobjektide tähistamist reguleerib keskkonnaministri 3.06.2004. a määrus nr 65 „Kaitstava loodusobjekti tähistamise kord ja tähised”.¹¹ Kaitseala on kava koostamise hetkel hästi tähistatud. Padinasaare hoiualal on olemas tähised ja vahepealse aja jooksul on kaitstavate loodusobjektide tähistamise põhimõtted seoses nutiseadmete leviku ja arenguga tunduvalt leebemaks muutunud. Tähiste paigaldamise eesmärk ei ole enam kaitstava ala piiri täpne märkimine looduses, vaid kaitstavale alale sattunud info edastamine kaitstava loodusobjekti piirkonda jõudmisest. Maaomanikele on neile vajalikus osas piirid üldjuhul teada ning lisaks saab piire vaadata Maa- ja Ruumiameti veebilehelt, RMK rakendusest või mujalt, kasutades selleks endale meelepäraseid tänapäevaseid abivahendeid. Tähiste asukohad on toodud Maa- ja Ruumiameti „Külastustaristu” kaardirakenduses¹² (asutuste sisene rakendus). Tähiste seisukorda tuleb regulaarselt kontrollida, neid hooldada ning vajadusel asendada kulunud, lõhutud või amortiseerunud tähis uuega. Oluline on uusi tähiseid paigaldada suuremate teede ja käidavamate kohtade äärde.

4.4. Kaitsekorralduskava andmete ülevaatamine ja tulemuslikkuse hindamine

Kaitsekorralduskava eesmärgid on seatud tähtajatult. Kava vaadatakse üle ja vajadusel uuendatakse iga 12 aasta tagant (vaadatakse üle eesmärgid ja tegevused), kuid põhjendatud juhtudel uuendatakse kava ka varem (väärtuste kaitse tagamise eesmärgil lähtuvalt tulemuslikkuse hindamise või uue inventuuri andmetest). Tulemuslikkuse hindamine ehk kaitsekorralduskava tegevuste täitmise analüüs tehakse samuti iga 12 aasta tagant, kui toimub regulaarne tegevuste ülevaatamine. Hindamise aluseks tuleb võtta ptk 4 tabel 4 tegevuste nimekiri.

¹¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/104012022018?leiaKehtiv>

¹² <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/kylastustaristu>

4.5. Kaitsekorra ja kaitse-eesmärkide muutmine

Loodusala ja hoiuala eesmärgiks tuleb lisada elupaigatüüp 9010* ja eemaldada 9080* ja hoiuala eesmärkideks lisada elupaigatüübid 6270* ja 6510. Kuna ala metsad on viimastel aastakümnetel vähese inimõjuga, jõudnud loodusliku suktsessiooni tulemusena metsatüübi vahelduse faasi ning metsaraietest suuresti mõjutamata, samuti on alal esindatud viljakamad kasvukohatüübid laane-, salu- ja soovikumetsades, tehakse ettepanek hoiuala muutmiseks looduskaitsealaks, et jätta metsakooslused sihtkaitsevööndi režiimis looduslikule arengule. Hoiuala režiim ei võimalda sisuliselt seada raiepiiranguid veel elupaigatüüpidega määratlemata puistutele ega tagada sellega nende looduslikku arengut. Samas võimaldab kogu alale kavandatud sihtkaitsevööndi režiim hooldada ja taastada ka pool-looduslikke kooslusi.

Kaitsekorra muutmisel hinnatakse olemasolevate piirangute ja lubatud tegevuste piisavust kaitse-eesmärkide saavutamiseks. Samuti on alal vajalik metsateatistele eelhindamise koostamine ning vajaduse korral keskkonnamõju hindamine, et vältida olulist negatiivset mõju kaitstavatele elupaikadele ja liikidele.

5. TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE

Kaitsekorralduskava eelmise kaitsekorraldusperioodi planeeritud tegevuste hindamine keskendub kaitsekorralduslike tegevuste täitmise analüüsile, mida tehakse 12-aastase intervalliga. Vajadusel, kui toimub kava uuendamine või muutmine enne regulaarset ülevaatamist, mille käigus uuendatakse tegevuste tabelit, tuleb läbi viia ka eelmise kaitsekorraldusperioodi planeeritud tegevuste hindamine. Eelmise kava kaitsekorralduslike tegevuste tulemuslikkuse hindamine koos täpsemate kommentaaridega on tabelis 5 (KKK 2013–2022, tabel 6 järgi).

Kaitse tulemuslikkuse hindamine toimub vastavalt Euroopa Liidu rahastuse toel valminud Eesti jaoks kohandatud loodusobjektide kaitse tulemuslikkuse hindamise metoodikale ja selle eesmärk on hinnata laiemalt, kas looduskaitse meetmed tagavad alapõhiste kaitse-eesmärkide täitmise ja kaitseväärtuste seisundi paranemise¹³. Vastav hindamine tehakse eraldi. Käesoleva kaitsekorralduskava koostamise ajaks ei ole Padinasaare hoiuala tulemuslikkuse hindamist eespool viidatud metoodika alusel läbi viidud. Tabelis 6 on eelmise kava kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamiseks esitatud näitajad (KKK 2013–2022, tabel 7 järgi) ja nende tulemused.

Tabel 5. Perioodi 2013–2022 kaitsekorralduslike tegevuste tulemuslikkuse hindamine

Tegevuse nimetus	Täitmise ulatus	Märkused
Inventuurid, seired, uuringud		
Elupaigatüüpide kordusinventuur KKK tulemuslikkuse hindamiseks	Tehtud	Elupaigatüüpide inventuur toimus 2025. aastal OÜ Kändinvent poolt.
Hooldus, taastamine ja ohjamine		
Niitmine (2,5 ha)	Kõik või enamik ($\geq 90\%$) hooldust vajavate koosluste pindalast on hooldusesse võetud	2025. aastal hooldati 14 ha niite.
Kinnikasvanud puisniidu taastamine (2,5 ha)	Kõik või enamik ($\geq 90\%$) hooldust vajavate koosluste pindalast on hooldusesse võetud	Puisniidu osa hooldatakse, võrreldes eelmise kavaga on natuke juurde taastatud ja seda ka hooldatakse.
Taristu, tehnika ja loomad		
Tähiste hooldamine (6 tk)	Tehtud	Tähiste hooldus toimub jooksvalt.
Kavad, eeskirjad		

¹³ Bioloogilise mitmekesisuse kaitsemeetmete tulemuslikkuse hindamise raamistik Eestis. Kättesaadav: [Bioloogilise mitmekesisuse kaitsemeetmete tulemuslikkuse hindamise raamistik Eestis | Keskkonnaamet](#)

Tegevuse nimetus	Täitmise ulatus	Märkused
Tulemuslikkuse hindamine ja uue KKK koostamine	Pooleli	Kava kinnitatakse 2026. aastal.
Kaitse-eeskirja koostamine; ala muutmine looduskaitsealaks	Tegemata	Looduskaitsealaks muutmist ei ole algatatud.

Tabel 6. Perioodi 2013–2022 kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamine

Jrk	Väärtus	Indikaator	Kriteerium	Tulemus	Selgitus	Tulemus 2025. a seisuga
1	II kaitsekategooria Putukad	Kimalaste liikide arv	Hoiualal on 6 kimalaseliiki; sobilike elupaikade pindala on ca 14 ha.	Kimalaste liigirikkus ei ole vähenenud. Sobilike elupaikade pindala on vähemalt 14 ha.	Tulemuse hindamine kaitsekorraldusliku perioodi lõpus läbiviidava inventuuri põhjal	Inventuuri ei ole tehtud.
2	II ja III kaitsekategooria II ja III kaitsekategooria taimed	Kaitsealuste käpaliste liikide arv	Hoiualal on 10 käpaliseliiki; sobilike elupaikade pindala on (ca 5 ha).	Säilinud on käpalistele sobilikud elupaigad vähemalt 5 ha ulatuses. Alal on 10 käpaliseliiki.	Tulemuse hindamine kaitsekorraldusliku perioodi lõpus läbiviidava inventuuri põhjal	Inventuuri ei ole tehtud eelmise KKK jooksul tehtud.
3	Puisniidud (6530*)	Elupaigatüübi ulatus ja väärtus	Puisniidu pindala on 2,5 ha, looduskaitsealine seisund on „B“. Taastamisväärtus on 2,5 ha puisniidul.	Puisniidu pindala on vähemalt 5 ha; looduskaitsealine väärtus on vähemalt „B“ (2,5 ha) ja taastatud on 2,5 ha. Laia ökoloogilise niššiga liikide ulatus on vähenenud.	Tulemuse hindamine kaitsekorraldusliku perioodi lõpus läbiviidava inventuuri põhjal.	3,2 ha keskmise LK väärtusega B
4	Liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270*)	Elupaigatüübi ulatus ja väärtus	Elupaigatüübi pindala on 2,3 ha ulatuses, looduskaitsealine väärtusega „B“.	Elupaigatüübi pindala on säilinud 2,3 ha ulatuses, looduskaitsealine väärtusega vähemalt „B“.	Tulemuse hindamine kaitsekorraldusliku perioodi lõpus läbiviidava inventuuri põhjal.	2,5 ha keskmise LK väärtusega A
5	Aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510)	Elupaigatüübi ulatus ja väärtus	Elupaigatüübi pindala on 9,4 ha, looduskaitsealine väärtusega „C“.	Elupaigatüübi pindala on säilinud 9,4 ha ulatuses, looduskaitsealine väärtusega „B“.	Tulemuse hindamine kaitsekorraldusliku perioodi lõpus läbiviidava inventuuri põhjal.	9,4 ha keskmise LK väärtusega B

Jrk	Väärtus	Indikaator	Kriteerium	Tulemus	Selgitus	Tulemus 2025. a seisuga
6	Soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*)	Elupaigatüübi ulatus ja väärtus	Elupaigatüüp kasvab 0,5 ha ulatuses looduskaitse väärtusega „C“.	Elupaigatüüp on säilinud 0,5 ha ulatuses looduskaitse väärtusega „C“.	Tulemuse hindamine kaitsekorraldusliku perioodi lõpus läbiviidava inventuuri põhjal.	2025. a elupaigatüüpi ei määratud.

6. KÜLASTUSKORRALDUS

Padinasaare loodusala on oluline oma loodusväärtuste poolest, kuid sel puudub puhkemajanduslik väärtus. Lähtuvalt sellest, ei planeerita alale külastuskorraldust ning sellega seonduvat taristut. Olemasolevate tähiste hooldus või asendamine käib vastavalt vajadusele ja täiendava tähistuse vajadus puudub. Padinasaare hoiuala on tähistatud nelja tähisega ja nende asukohad on toodud Maa- ja Ruumiameti „Külastustaristu” kaardirakenduses (mõeldud asutuste siseseks kasutamiseks).

LISA 1. MÕJUTEGURITE JA MEETMETE SELGITUSED

Kood	Mõjutegur	Kood	Meede
PA05	Põllumajandusmaade hoolduse lakkamine	MA03	Olemasolevate ekstensiivsete põllumajandustavade ja põllumajandusmaastiku elementide säilitamine
Traditsiooniliste põllumajandustavade ja majandamise lõpetamine rohumaadel ja muudes põllumajandussüsteemides, näiteks niitmise või traditsiooniliste karjatamistavade lõpetamine, seega ka vastavate põllumajanduslike elupaikade (nt puisniitude) kasutusviiside lõpetamine. Hoolduse lakkamine võib viia ala võsastumise ja liigilise koosseisu vaesustumiseni. Hõlmab ka olukordi, mis on tingitud ebapiisavast või puudulikust looduskaitsekorraldusest.		Olemasoleva haritava või karjatatava maa ekstensiivsete põllumajandustavade, näiteks ekstensiivse karjatamise, niitmise või traditsioonilise põletamise säilitamine ning väikeste maastikuelementide (nt ökotonid, hekid, kivimüürid, tiigid, väikesed metsatukad, põldude servad, kraavid ja looduslikud rajad) kaitsmine. See hõlmab ka hekkide loodussõbralikku majandamist.	
PB24	Metsakuivendus	MB14	Metsandusliku kuivenduse ja veevõtu reguleerimine (sh muudetud veerežiimiga elupaikade taastamine)
Tegevused nagu veevõtt ja kraavivõrgu rajamine, mille eesmärk on (pool)looduslike metsaelupaikade kuivendamine (nt märgalade ja niiskete metsatüüpide kuivendamine metsanduse eesmärgil).		Kuivenduse, veevõtu ning infrastruktuuri haldamine (sh pinna- ja põhjavee võtmine, paisude ehitamine ja käitamine ning jõgede vooluhulga muutmine) ning kuivendatud metsade veerežiimi haldamine või taastamine. Kuivendus- ja niisutamistööde haldamine võib hõlmata nende tegevuste lõpetamist. See meede hõlmab ka magevee-elupaikade taastamist, mida mõjutavad metsanduslikust kuivendusest tingitud muutused.	
PC05	Turba kaevandamine	MC01	Maavarade kaevandamise kohandamine ja haldamine, mida ei kasutata energia tootmiseks
Turba kaevandamine (nt freesturba tootmine, tükkturba lõikamine). Hõlmab turbatootmisalade kraavivõrku.		Maavarade kaevandamise kohandamine ja haldamine, mida ei kasutata energia tootmiseks (nt liiv, kruus, savi ja aiandusturvas), sh kaevandamise peatamine ja vältimine. Meede hõlmab ka geoloogiliste uuringute ja muude kaevandamist ettevalmistavate tööde mõju vähendamist.	
PB06	Valik- või harvendusraie (välja arvatud uuendusraie)	MB05	Metsa majandamise ja kasutamise tavade kohandamine või muutmine
Üksikute puude raie, mis kahjustab nt seisvaid puid, alusmetsa mulda, või allikaid. See hõlmab ka teatud puurinde (esimese või teise) puude välja raiumist valitud puude eelistamiseks või loodusliku uuenemise soodustamiseks, mis kahjustab hõrenemise tõttu mulda, allikaid, metsaelupaiku ja/või alusmetsa. Selle surve teguri all tuleb arvesse võtta ka raie sageduse ja ajastuse mõju. Näiteks võib raietegevus vigastada kasvama jäävaid puid, mis selle tagajärjel muutuvad altiks juurepessule jt haigustele ning kahjuritele. See surve tegur ei hõlma uuendusraiega seotud tegevusi.		Metsade majandamise ja kasutamise tavade kohandamine või muutmine loodusdirektiividega hõlmatud elupaikade või kaitsealuste liikide elupaikade säilitamiseks või taastamiseks või liikide häirimise vältimiseks. See võib hõlmata majandamistavade kohandamist ja muutmist, et kaitsta vanu puistuid või parandada nende seisundit, säilitada võsa, surnud ja surevaid puid ja kände, säilitada või taastada elupaikade sidusust, suunata liigilist koosseisu, ennetada metsatulekahjusid; hõlmab ka metsandustegevuste aja ja kestuse kohandamist, et vältida liikide häirimist. See ei hõlma aga kuivendus- ja niisutustöid, mis kuuluvad MB14 alla.	
PB09	Turbe- ja uuendusraie	MB05	Metsa majandamise ja kasutamise tavade kohandamine või muutmine

Kood	Mõjutegur	Kood	Meede
	Metsa turbe- ja uuendusraie (kõikide puude väljaraie), mis kahjustab metsaelupaika või kaitsealuste (sh loodusdirektiividega hõlmatud) liikide elupaiku, mulda, allikaid või muid elupaiga füüsilisi omadusi.		Metsade majandamise ja kasutamise tavade kohandamine või muutmine loodusdirektiividega hõlmatud elupaikade või kaitsealuste liikide elupaikade säilitamiseks või taastamiseks või liikide häirimise vältimiseks. See võib hõlmata majandamistavade kohandamist ja muutmist, et kaitsta vanu puistuid või parandada nende seisundit, säilitada võsa, surnud ja surevaid puid ja kände, säilitada või taastada elupaikade sidusust, suunata liigilist koosseisu, ennetada metsatulekahjusid; hõlmab ka metsandustegevuste aja ja kestuse kohandamist, et vältida liikide häirimist. See ei hõlma aga kuivendus- ja niisutustöid, mis kuuluvad MB14 alla.